

لاوروف و پنجره دیپلماسی

در رد فرضیه «تاخت زدن ایران در برابر اوکراین»

غلامعلی دهقان

کارشناس سیاسی و مدرس تاریخ

برخلاف دیدگاه غالبی که مدتی است در برخی خواص شایع شده است که امتیازات آمریکای ترامپ به روس‌ها ناشی از یک معامله بر سر ایران است و روس‌ها همانطور که ترامپ اوکراین را فروخت، می‌خواهند منافع راهبردی خود در منطقه را قربانی قضیه اوکراین کنند؛ می‌توان به‌خلاف این دیدگاه هم فکر کرد که روس‌ها انتظار دارند همانطور که امتیازات قابل توجهی در اوکراین حاصل کردند، در قضیه ایران هم باز حسن‌نیت از ترامپ مشاهده کنند و با میانجی‌گری قوی و تاثیرگذار قضیه هسته‌ای ایران را در یک معامله برد-برد به پیش ببرند.

واقعیت این است که یک ایران وابسته و حتی حامی غرب و به‌خصوص حامی آمریکا به‌هیچ‌وجه مورد تایید روس‌ها نیست. روس‌ها به همین خاطر رژیم غربگرای زلنسکی را تحمل نکردند و به این کشور حمله کردند. ایران در موقعیت فعلی اگر به سلاح اتمی دست نیابد و روابط سیاسی و نظامی

و اقتصادی با روسیه داشته باشد؛ بهترین حالت متصور برای روس‌هاست. برای همین، به نظر می‌رسد فرضیه «تاخت زدن ایران در برابر اوکراین» بیش از آنکه ریشه در واقعیت‌های سیاسی داشته باشد، ریشه در قوی بودن تئوری توطئه در فرهنگ عمومی ما ایرانیان و به‌تبع آن در فرهنگ سیاسی خواص جامعه سیاسی ایران داشته باشد. البته، هر امری در سیاست امکان‌پذیر است؛ اما نپایان‌شدن جمهوری اسلامی ایران و داشتن حمایت بخش قابل توجهی از توده‌های مردم و همچنین قدرت نظامی قابل توجه از جمله نکاتی است که فرضیه «تاخت زدن ایران در برابر اوکراین» را غیرقابل باور می‌کند. نهایت آنکه روس‌ها بیش از گذشته فعالیت خواهند داشت تا در یک بازی هم برد خودشان را تأمین کنند و هم دو طرف دعوا یعنی ایران و آمریکای ترامپ به یک مصالحه مرضی‌الطرفین دست یابند. تحقق این موضوع زمانی است که ایران مکانیسمی را قبول کند تا آمریکای ترامپ به یقین برسد که ایران قصد داشتن بمب اتمی را ندارد و از سوی دیگر، آنان هم حق غنی‌سازی ایران را به‌طور متعارف ببینند. قطعاً موضوع موشکی و حق غنی‌سازی متعارف خط قرمز ایران است. قرائن و شواهد نشان می‌دهد هنوز هم می‌توان به «پنجره دیپلماسی» امیدوار بود.

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

تصویر: President.ir

گزارش یک

میانجی‌روسی

بررسی سفر سرگئی لاوروف به تهران و مذاکرات او با مقامات ایران

گفت‌وگو با همتای روس خود در ارتباط با موضوع سوریه گفت: «موضوع ما در مورد بحث سوریه به یکدیگر نزدیک است و ما خواهان ثبات، آرامش و حفظ وحدت سرزمینی و تمامیت ارضی و پیشرفت سوریه بر اساس خواست مردم این کشور هستیم. ما از ایجاد صلح و ثبات در این کشور پشتیبانی می‌کنیم.» او ادامه داد: «موضوع ایران در ارتباط با موضوع لبنان روشن است و ما از دولت و مردم لبنان حمایت می‌کنیم، ما بر موضوع بازسازی لبنان، ادامه آتش‌بس در این کشور و ضرورت خروج کامل رژیم صهیونیستی از سرزمین‌های اشغال شده در جنوب لبنان و سایر مناطق اشغالی از جمله سوریه و فلسطین تأکید داریم.» عراقچی در بخش دیگری از سخنان خود، بر ادامه حمایت ایران از محور مقاومت تأکید کرد و یادآور شد که این حمایت از سوی کشورمان ادامه پیدا خواهد کرد. وزیر امور خارجه با بیان اینکه «در جریان دیدار امروز با لاوروف در ارتباط با موضوع هسته‌ای نیز رایزنی و گفت‌وگو داشتیم»، گفت: «در این ارتباط امروز مشورت‌های نزدیک داشتیم و تیم‌های حقوقی سیاسی و کارشناسی ما با یکدیگر در تماس مستمر هستند. ما به این تماس‌ها ادامه می‌دهیم. در مورد گفت‌وگوهایی که با سه کشور اروپایی روز گذشته در ژنو داشتیم، با آقای لاوروف و همکاران‌شان امروز صحبت کردیم و در مورد این گفت‌وگو به آن‌ها توضیح دادیم. در مورد موضوع هسته‌ای، با همکاری و هماهنگی دوستان خود در چین و روسیه حرکت می‌کنیم و مواضع خود را هماهنگ می‌کنیم. در خصوص مذاکرات هسته‌ای، موضع ما بسیار روشن است. ما تحت فشار، تهدید و تحریم مذاکره نخواهیم کرد و هیچ امکان مذاکره مستقیم بین ما و آمریکا در موضوع هسته‌ای تا زمانی که فشار حداکثری به این شکل خود اعمال خواهد شد، وجود نخواهد داشت.»

سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه نیز ضمن تشکر از میزبانی طرف ایرانی، با اشاره به دیدارهای پوتین و پزیشکیان علاوه بر اعضای توافقنامه میان دو کشور، ابراز امیدواری کرد که کمیسیون همکاری اقتصادی - تجاری هر چه سریع‌تر تشکیل شود. این دیپلمات ارشد روس گفت: «بهرغم فشارهای غیرقانونی تحریمی، تجارت بین دو کشور پویایی مثبتی دارد. در سال گذشته مبادلات تجاری بیش از ۱۳ درصد افزایش پیدا کرده و امیدواریم که این روند ادامه یابد. به همکاری با ایران در زمینه اقتصادی ادامه می‌دهیم و به دنبال ارتقای تبادل تجاری بین دو کشور هستیم. ما در حال تلاش برای کاهش تأثیرات منفی تحریم‌ها بر اقتصادمان هستیم.» لاوروف در ادامه گفت: ابراز خرسندی کردیم از اینکه اقداماتی که لازم بود قبل از شروع احداث راه‌آهن رشت-آستارا انجام شود، توسط دوستان ایرانی در دست اقدام است و امیدواریم احداث این راه‌آهن آغاز شود و برای انجام این هدف، وام دولتی صادراتی روسیه ارائه شود و یک قدم مهمی برای راه‌اندازی کریدور شمال-جنوب خواهد بود. او در ادامه گفت: ما مسائل بین‌المللی و منطقه‌ای را بررسی کردیم. روسیه و ایران در پی آن هستند که مناقشات در جهان بر اساس منشور ملل متحد و برابری حاکمیت دولت‌ها حل‌وفصل شود. وزیر خارجه روسیه تصریح کرد: «ما به غیرقابل قبول بودن اعمال تحریم‌های یکجانبه اشاره کردیم و در همین راستا اقدامات هدفمند به منظور به حداقل رساندن تأثیر منفی این محدودیت‌ها بر اقتصاد دو کشور را بررسی کردیم. ما سطح فوق‌العاده‌ای از گفت‌وگوهای سیاسی با ایران داریم. درباره هماهنگی همکاری‌های دو کشور در سازمان ملل رایزنی کردیم و بر افزایش همکاری‌ها در بریکس و شانگهای توافق کردیم که کشور ایران عضویت کامل این دو سازمان را به دست آورده است.»

او در ادامه گفت: «به وضعیت اوکراین نیز پرداختیم. از موضع متعادل ایران درباره موضوع اوکراین قدردانی کردیم. وزیر خارجه ایران را در جریان ارزیابی‌های خود از آخرین تماس‌ها با آمریکایی‌ها در مورد اوکراین قرار دادیم.» وزیر خارجه روسیه همچنین گفت: «ما درباره وضعیت پیرامون برجام به‌صورت مفصل صحبت کردیم. ما معتقد هستیم ظرفیت دیپلماسی هنوز وجود دارد و باید از این ظرفیت بدون تهدید، بهانه و توسل به زور استفاده کرد. ما در پیدا کردن راه‌حل برای این بحران کمک خواهیم کرد. لازم به یادآوری است که این بحران توسط ایران ایجاد نشده است.»

رای منتع ایران به قطعنامه علیه روسیه

روز دوشنبه ۲۴ فوریه، در سومین سال آغاز جنگ اوکراین دو قطعنامه در مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسید که هر دوی آن‌ها با رای منتع ایران مواجه شد. پیش‌نویس یکی از قطعنامه‌ها توسط آمریکا ارائه شده

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

وزیر خارجه روسیه، روز گذشته برای سفری یک‌روزه و رایزنی با مقامات کشورمان وارد تهران شد. سرگئی لاوروف ظهر شنبه به محل وزارت امور خارجه کشورمان رفت و مورد استقبال سیدعباس عراقچی، رئیس دستگاه دیپلماسی قرار گرفت. این نخستین سفر لاوروف به تهران در دوران جدید است. او پیش از این آبان ۱۴۰۲ به تهران سفر کرده بود. وزیر خارجه روسیه علاوه بر دیدار با همتای ایرانی خود، با مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور کشورمان نیز دیدار و گفت‌وگو کرد. پس از سفر امیر قطر و وزیر خارجه عمان این سومین سفر مقامات مهم سیاسی به ایران در هفته‌های اخیر است.

از آنکارا به تهران

لاوروف از آنکارا به تهران آمد. با توجه به تحولات منطقه و آغاز به کار دونالد ترامپ در واشنگتن، روس‌ها روزهای شلوغی را از لحاظ دیپلماتیک می‌گذرانند. از یک سو پرونده اوکراین روی میز است و امکان دارد پس از سه سال درگیری نظامی، این منازعه به‌زودی با مذاخله ترامپ به نفع آنان به پایان برسد. از سوی دیگر، با توجه به آنچه در دمشق رخ داد و متحد قدیمی آنان در سوریه سقوط کرد، روس‌ها تلاش می‌کنند نفوذ قدیمی خود را در سوریه از دست ندهند و پایگاه طرطوس که از زمان شوروی آن را در اختیار داشتند، همچنان در نظام انتقالی و آینده سوریه نیز حفظ کنند. بخشی از پرونده‌های بین‌المللی روسیه به ایران نیز مربوط است. اتحادیه اروپا ایران را متهم می‌کند که با ارسال تسلیحات به روسیه، در تجاوز مسکو به اوکراین مشارکت کرده است؛ ادعایی که مقامات کشورمان بارها به آن پاسخ داده‌اند. اما این ادعا که بر ارسال موشک‌های بالستیک و پهپادهای انتحاری شاهد ۱۳۶ متمرکز است، تأثیر زیادی بر تیرگی روابط میان ایران و اروپا داشته است. پایان این جنگ چه مثبت و چه منفی، به ایران ارتباط پیدا می‌کند. پرونده سوریه نیز میان ایران و روسیه مشترک است. موضوعاتی مانند دالان زنگرور، بحران در قفقاز، فلسطین، مسئله اسرائیل، دریای خزر، افغانستان و مسائل خلیج فارس نیز میان دو کشور مطرح است.

علاوه بر اینکه به‌تازگی توافقنامه جامع راهبردی ایران و روسیه از سوی رؤسای جمهوری دو کشور امضا شده، مسکو یکی از طرف‌های توافق و مذاکرات هسته‌ای ایران طی سال‌های قبل نیز بوده است. با توجه به اقدام ترامپ مبنی بر دور زدن اتحادیه اروپا و رویکردی که در قبال اوکراین اتخاذ کرد و همچنین نشست پای میز مذاکره مستقیم با روس‌ها در ریاض، این نگرانی به وجود آمده است که مسکو در قبال ایران چه خواهد کرد.

نشست مشترک با عراقچی

وزرای خارجه ایران و روسیه علاوه بر جلسه مشترک با حضور هیئت دیپلماتیک دو کشور، جلسه‌ای خصوصی نیز داشتند که جزئیاتی از آن منتشر نشده است. عراقچی و لاوروف در پایان دیدار رایزنی دوجانبه به جمع خبرنگاران آمدند و در یک نشست مطبوعاتی مشترک شرکت کردند. **سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان** گفت: «رایزنی‌های ایران و روسیه به صورت مستمر در حوزه‌های مختلف جریان دارد. امروز گفت‌وگوهای مفصل، خوب و سازنده‌ای داشتیم و موضوعات مختلف را مرور کردیم. نشست کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور در ماه آوریل برگزار خواهد شد. در خصوص روابط دوجانبه، همکاری‌های اقتصادی ما به سرعت پیش می‌رود.»

او اضافه کرد: «در این دیدار علاوه بر مسائل دوجانبه، در مورد مسائل منطقه‌ای از جمله موضوع فلسطین، لبنان و سوریه نیز رایزنی و گفت‌وگو کردیم.»

عراقچی با محکوم کردن جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم لبنان و فلسطین گفت: «طرح کوچ اجباری مردم غزه مورد بحث واقع شد. این طرح کاملاً محکوم است. موضع متحدی از سوی کشورهای منطقه علیه این طرح غیرقابل قبول اتخاذ شده و در همین چهارچوب به‌زودی اجلاس وزرای امور خارجه سازمان همکاری اسلامی در این زمینه به درخواست ایران برگزار می‌شود.» رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان با اشاره به

اتوبوس برقی یا ماشین دودی

بررسی واردات «خودروهای برقی» و «تراموا» از چین توسط شهرداری تهران

پریسا هاشمی

گزارشگر شهری هم‌میهن

نامبارک است. این تصمیم می‌تواند تمام زحمات انجام‌شده را از بین ببرد. ما یک اتوبوس برقی خریداری کرده‌ایم، اما اگر یک موتور دیزلی برای گرمایش آن استفاده شود و از طرفی برای شارژ کردن آن هم از سوخت فسیلی استفاده کنیم، دیگر چه دلیلی دارد که به سمت اتوبوس برقی برویم؟ این همان اتوبوس دیزلی است! اگر قرار باشد در فصل زمستان، یعنی زمانی که با آلودگی هوا مواجه هستیم، موتور دیزلی روشن شود، پس چرا دوتویم برابر قیمت پرداخت شده است. این دوتویم برابر قیمت، تنها بخشی از موضوع است. برای هر جایگاه شارژ، نزدیک به ۱۰ میلیارد تومان هزینه شده است. از سوی دیگر، مسئله پیمایش این اتوبوس‌ها هم مطرح است که محدودیت‌هایی دارد. همچنین فناوری این اتوبوس‌ها که به‌صورت CBU (واردات کامل) به کشور آمده، برخلاف سیاست‌های تولید ملی است که مورد تأکید مقام معظم رهبری بوده است. ما به‌جای حمایت از تولید داخلی، ناوگان CBU وارد کرده‌ایم. از سوی دیگر، برخلاف ادعای آلودگی صفر، این اتوبوس‌ها همچنان آلودگی تولید می‌کنند.»

ادعایی که ادعای خود را تکذیب کرد

این مصاحبه حاکی از آن است که اتوبوس‌های شهرداری تهران علاوه بر برق، باک دیزلی ۴۰ لیتری دارد. در این میان روزنامه همشهری که متعلق به ارگان شهرداری است روز گذشته تیر و عکس یک خود را به اتوبوس‌های برقی اختصاص داده و تیر زد: «منتهای دود» و در توضیح آن نوشت: «ادعای دوگانه‌سوز بودن اتوبوس‌های برقی جدید یک شوخی است.» در حالی که هیچ‌کس از دوگانه‌سوز بودن اتوبوس‌ها خبر نداده است بلکه اعلام شده: «سیستم بخاری اتوبوس‌های برقی یک موتور جداردار که با سوخت دیزلی کار می‌کند و به آلودگی هوا می‌افزاید.» جالب‌ترین موضوعی که در صفحه اول روزنامه همشهری به آن اشاره شده که ناقض ادعای شهرداری محسوب می‌شود این است که تیر زد: «سیستم گرمایش این اتوبوس‌ها فقط در روزهای خیلی سرد سال از سوخت دیزل استفاده می‌کند.» هوای تهران در فصل زمستان بیش از مواقع دیگر سال آلوده است و دقیقاً در اوج آلودگی رانندگان اتوبوس‌های برقی با نباید از بخاری استفاده کنند یا باید از سوخت دیزلی (گازوئیل) استفاده کنند تا بخاری روشن شده و مسافران از سرما حفظ شوند.

ناگفته نماند که باک دیزلی در اتوبوس‌های برقی برون‌شهری این سیستم لازم و ضروری به نظر می‌رسد تا زمانی که برق اتوبوس با مشکل روبه‌رو شود، بتوانند از سوخت دیزلی استفاده کنند تا بخاری کار کنند. اما در اتوبوس‌های درون‌شهری این سیستم تنها به آلودگی هوای انجامد.

تراموایی که اتوبوس شد

البته این اولین بار نیست که شهرداری خلاف وعده‌های خود عمل می‌کند. چرا که بیش از یک‌سال شهرداری و شورای شهر تهران در چالش «تراموا» بودند و شهرداری برای استفاده از تراموا اصرار می‌ورزید و برخی از اعضای شورای شهر تهران مخالفت و اعلام می‌کردند که معابر تهران برای تردد تراموا مناسب نیست. با تمام این مناقشات شهرداری تأکید کرد که دو تراموای چرخ لاستیکی را از چین به امانت گرفته تا ۲ ماه تست کند و اگر بررسی‌ها موفق بود ۴۲ تراموا وارد تهران خواهد کرد. اما با این همه تبلیغ به جای تراموا اتوبوس چرخ لاستیکی وارد تهران شد و محسن هرمزی، معاون شهردار تهران مجبور شد به صراحت اعلام کند: «آنچه وارد تهران شده ترامواییست بلکه اتوبوس چرخ لاستیکی است.»

تصویر: ایران